

novičke

februar 2006

Možnosti odraslih pri izbiri programov izobraževanja * Kaj vse se je dogajalo v letu 2005? * Kratek povzetek poročila o Pregledu ponudbe izobraževanja in učenja odraslih v šolskem letu 2005/2006 * Vtisi z delavnic	3-10	DOMAČE NOVIČKE
Predstavljamo nekaj lanskoletnih prireditev	11-14	TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2006
Prepričajmo se, da sta pojma izobraževanje na daljavo in e-učenje nezamenljiva	15-17	PREBRALI SO ZA VAS
Organizator izobraževanja, komunikacija in svetovanje * Skrivnosti uspešnega vodenja skupin v razredu, na sestankih in v aktivih	18-20	PRIPRAVLJAMO
	21-22	POSVETI/KONFERENCE
	23	NOVOSTI IZ KNJIŽNICE

PROGRAMSKA ZASNOVA NOVIČK

Novičke so strokovno glasilo za izobraževanje odraslih v Sloveniji. Z Novičkami želimo izboljšati obveščenost vseh, ki delamo na tem področju, ali pa smo kakor koli povezani z izobraževanjem in učenjem odraslih v Sloveniji.

V Novičkah objavljamo tele vrste informacij o izobraževanju in učenju odraslih doma in v svetu:

- opis in prikaz dogodkov in dejavnosti v izobraževanju odraslih;
- opis razvojnih, raziskovalnih in drugih programov in projektov;
- sporočila o organizacijah, njihovih potrebah, načrtih in dejavnostih;
- podatke o izobraževalnih programih in razvoju programov;
- sporočila o politiki in strategiji izobraževanja odraslih;
- novice v upravljanju in zakonodaji;
- statistične podatke;
- mnenja, stališča in predloge;
- podatke in informacije o možnostih in virih za učenje;
- podatke o napovedanih prireditvah, posvetih, publikacijah in drugih strokovnih dogodkih;
- prikaze novih knjig, člankov, didaktičnega in drugega gradiva ter novice s knjižnega trga;
- novice iz naših knjižnic, predvsem iz knjižnice ACS.

V Novičkah objavljamo kratke, jedrnate, objektivne in nepristranske prispevke.

Novičke izhajajo praviloma vsak mesec, gradivo za posamezno številko zbiramo do 10. v mesecu. Za poglobitev stikov z našimi partnerji v tujini izdajamo Novičke trikrat na leto v angleškem jeziku. Prejemniki Novičk so posamezniki in organizacije; tisti, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in učenjem odraslih poklicno, in tudi tisti, ki delajo to prostovoljno (v društvih, strokovnih, verskih, političnih in drugih prostovoljnih organizacijah). Novičke pošiljamo brezplačno. Tako bo tudi v prihodnje, če bomo lahko stroške izdajanja poravnali iz javnih sredstev, namenjenih izobraževanju odraslih.

Novičke ureja in izdaja ACS.

Odgovorni osebni sta mag. Zvonka Pangerc Pahernik, vodja tematskega področja, in Nevenka Kocijancič, urednica.

Oblikovanje: Lina design

Prelom in tisk: Tiskarna Pleško

Naslov uredništva: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana,

telefon: 01 5842 560, faks: 01 5245 881, internet: <http://www.acs.si>, el. naslov: nevenka.kocijancic@acs.si

Novičke lahko preberete tudi na internetu: <http://www.acs.si/novicke/>

ISSN 1408-6484 (slovenska izdaja - tiskane)

ISSN 1581-3770 (slovenska izdaja - online)

Naklada 2.000 izvodov

Izdajo glasila Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

DOMAČE NOVIČKE

Razpis za vpis v študijske programe v letu
2006/2007

Možnosti odraslih pri izbiri programov izobraževanja

31. januarja 2006 sta izšla dva za izobraževanje pomembna razpisa: Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje v študijskem letu 2006/2007¹ in Razpis za vpis v dodiplomske študijske programe v študijskem letu 2006/2007². V članku predstavljam njune bistvene značilnosti z vidika izobraževalnih možnosti za odrasle ter ju primerjam z enakima razpisoma za preteklo študijsko leto.

Razpis za vpis v programe višjega strokovnega izobraževanja

Skupno število razpisanih mest za vpis v višje strokovno izobraževanje za prihodnje študijsko leto je 10.567, od tega je 7.696 mest na voljo za izredni študij, torej za izobraževanje odraslih. Število razpisanih mest v študijskem letu 2005/2006 je bilo 9.747, od tega za izredni študij 7.237. Za prihodnje študijsko leto je torej predvidenih 820 mest več, od tega za odrasle 459.

Število razpisanih prostih mest po posameznih programih v izobraževalnih organizacijah glede na preteklo šolsko leto niha, dejansko pa se je število prostih mest povečalo le v študijskih programih multimediji, poštni promet, komercialist, računovodja in turizem.

V višješolskih programih je več prostih mest namenjenih izobraževanju na daljavo. Te možnosti izobraževalne ustanove ponujajo za programe poslovni sekretar, komercialist, poštni promet, strojništvo, komunala, promet, elektronika. Skupno število prostih mest za študij na daljavo je 725, v šolskem letu 2005/2006 pa je bilo število skoraj za eno tretjino manjše (450).

¹ Glej http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/razpisi/solstvo/razpis_2006_2007_visje.doc.

² Razpis je objavljen na strani http://www.vpis.uni-lj.si/vpis2006/razpis_kazalo06.htm.

Razpis za vpis v dodiplomske študijske programe

Za študij v dodiplomskih študijskih programih bo v prihodnjem letu na voljo 24.982 mest, od tega za izredni študij 7.979. Skupno število je za 188 višje od števila v študijskem letu 2005/2006, natančneje pa to pomeni, da je za redni študij razpisanih 618 mest več, za izredni študij pa 430 manj kot v lanskem razpisu.

V medijih je bilo že večkrat poudarjeno, da je bistvena značilnost letošnjega razpisa povečano število vpisnih mest za študijske programe naravoslovja in tehnike. Več vpisnih možnosti je za področja tehnike, proizvodnje, gradbeništva, naravoslovja, matematike, računalništva, kmetijstva, veterine, zdravstva, sociale, umetnosti, humanistike in izobraževanja, manjše število vpisnih mest pa je za programe družboslovnih in poslovnih ved, prava ter na področju storitev.

V šolskem letu 2005/2006 je bilo razpisanih 5.715 vpisnih mest za izredni študij visokošolskih strokovnih programov ter 2.637 za univerzitetne programe, tokratni razpis ponuja 5.560 vpisnih mest za izredni študij visokošolskih strokovnih programov ter 2.419 univerzitetnih programov.

Univerza v Ljubljani je razpisala skupaj 14.178 študijskih mest, od tega 1.574 prostih mest za izredni študij v univerzitetnih programih in 2.060 za izredni študij v visokošolskih strokovnih programih. Nekaterih izobraževalnih programov na ljubljanskih fakultetah (npr. Biotehniški fakulteti, Fakulteti za elektrotehniko, Fakulteti za farmacijo, Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, Filozofski fakulteti, Naravoslovnotehniški fakulteti, Pedagoški fakulteti idr.) ni mogoče študirati izredno.

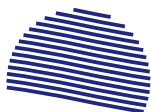
Univerza v Mariboru razpisuje za študijsko leto 2006/2007 skupno 8.154 vpisnih mest, od tega za izredni študij 3.225 - 845 mest za univerzitetne ter 2.380 za visokošolske strokovne programe. Izredni način študija je na nekaterih fakultetah razpisan za vse študijske programe (npr. na Fakulteti za kmetijstvo, Fakulteti za organizacijske vede, Ekonomsko poslovni fakulteti), na drugih mariborskih fakultetah pa so te možnosti omejene le na nekatere programe.

Na Primorski univerzi je izrednemu študiju namenjenih 650 prostih mest za visokošolske študijske programe, v univerzitetnih programih pa izredno sploh ni mogoče študirati. Odrasli nimajo možnosti izrednega študija na nekaterih programih Fakultete za humanistične študije Koper, Fakultete za management, Pedagoške fakultete in Visoke šole za zdravstvo.

Samostojni visokošolski zavodi so za izredni študij razpisali 470 mest za visokošolske strokovne programe in nobenega za univerzitetne programe.

Če povzamem, odrasli bodo imeli v študijskem letu 2006/2007 veliko možnosti izrednega študija. Število vpisnih mest za izredni študij v univerzitetnih in visokošolskih programih se je glede na preteklo šolsko leto zmanjšalo, se pa je povečalo število vpisnih mest za študij višješolskih strokovnih programov, v okviru katerih velja posebej omeniti tudi večje število prostih mest za študij na daljavo.

Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Izobraževalna dejavnost

Kaj vse se je dogajalo v letu 2005?

Izobraževalna dejavnost Andragoškega centra Slovenije je namenjena usposabljanju in povezovanju andragoških delavcev iz vse Slovenije. Naši izobraževalni programi so namenjeni vsem izobraževalcem, ki odrasle učijo, jim svetujejo ali zanje organizirajo različna izobraževanja. Programe izobraževanja oblikujemo in nadgrajujemo postopno. Pri tem ima pomembno vlogo raziskovalna in evalvacijska dejavnost, ves čas pa si uspešno pomagamo tudi z učenjem iz tujih primerov dobrih praks.

Pri pripravi različnih programov za učitelje, ki izobražujejo odrasle, se zavedamo, da so izobraževalci odraslih v kontekstu učeče se družbe zelo pomemben dejavnik. Odrasle udeležence morajo pripraviti na življenje in delo v hitro spreminjajočih se pogojih. Za gospodarsko uspešnost in družbeno kohezijo je ključna prav sposobnost nenehnega učenja na delu in v interakciji z drugimi. Prenašanje znanj s fakultet v učilnice ni več dovolj učinkovito, saj vemo, da spretnosti in znanja, pridobljena v izobraževalnem sistemu, hitro zastarajo. Zato je uspešnost posameznika, skupine, organizacije in družbe kot celote vedno bolj odvisna od stalnega posodabljanja znanja, pri čemer učinki niso ali ne bodo taki, kot bi si želeli, če ni prave motivacije, želje po nenehnem učenju in seveda dostopnosti do novih znanj.

Seminarjev in različnih delavnic (128 dni) se je v preteklem letu udeležilo več kot 800 udeležencev. Pri tem je potrebno povedati, da smo pripravili več daljših izobraževanj, kjer so se udeleženci izobraževali vse leto, zato je tudi skupno število udeležencev manjše. Daljša izobraževanja v letu 2005 so bila:

- izobraževanje v okviru projekta Ponudimo odraslim kakovostno izobraževanje - POKI,
- temeljno usposabljanje učiteljev v programih Usposabljanje za življenjsko uspešnost: Most do izobrazbe (UŽU - MI) ter Beremo in pišemo skupaj (UŽU - BIPS),
- usposabljanje v okviru nacionalnih poklicnih kvalifikacij,
- temeljno usposabljanje mentorjev študijskih krožkov in bralnih krožkov *Beremo z Manco Košir*.

Za pedagoške in andragoške delavce smo izpeljali delavnice, s pomočjo katerih bodo lahko izboljšali svoje učne metode in tehnike dela ter sporazumevanje; bolje bodo motivirali udeležence izobraževanj (*Učne metode in tehnike v izobraževanju odraslih, Retorika v izobraževanju odraslih, Motivacija odraslih za učenje, Osebni izobraževalni načrt, Zakaj je pri trženju izobraževalnih storitev tako pomemben dober stik*).

Za izobraževalce odraslih v podjetjih smo izpeljali delavnice: *Poslovna komunikacija in poslovni bonton, Obvladovanje stresa in stresnih situacij, Spretnosti prepričljivega nastopanja in učinkovitega učenja ter Retorika v izobraževanju odraslih*.

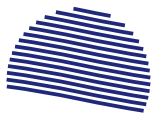
Poleg seminarjev in delavnic smo priredili vrsto odmevnih **mednarodnih in drugih srečanj** v okviru projektov, v katerih sodelujemo kot partnerji (Študijski obisk ADULTE, Generalna skupščina ERDI, Študijski obisk projekta Comenius, srečanja v okviru projekta ISIO, ALLEGRO in POKI).

V Tednu vseživljenjskega učenja smo sodelovali pri organizaciji **Dneva odprtih vrat** in posebej odmevni in dobro obiskani **Paradi znanja**, izobraževalno-kulturni sejemski prireditvi v Parku zveza. Več o teh prireditvah si lahko preberete na spletni strani <http://tvu.acs.si/prireditve/>.

V preteklem letu smo organizirali več kot dvajset **petkovih srečanj**. Na tovrstnih strokovnih, informativnih in izobraževalnih srečanjih, ki so namenjena sodelavcem ACS in drugim udeležencem iz različnih izobraževalnih ustanov in okolij, ki jih področje izobraževanja odraslih zanima, izmenjujemo mnenja, predstavljamo strokovne teme, pripravimo krajša usposabljanja, povezana s projekti in dejavnostmi ACS, ali pa predstavimo probleme in rezultate izobraževalne prakse. Za zunanje udeležence so bile posebej zanimive predstavitve diplomskih in magistrskih nalog (Zadovoljstvo udeležencev izobraževanja odraslih kot kazalnik vrednotenja kakovosti v organizaciji za izobraževanje odraslih, Tržno komuniciranje na področju izobraževanja, Karierni premiki diplomantov pedagogike – smer andragogika), odmevna je bila predstavitve projekta *Iskanje zaposlitve*; eno srečanje smo namenili reševanju konfliktnih situacij, eno pa vedno bolj aktualnemu coachingu – spoznali smo njegovo uporabnost pri učenju in poučevanju.

Ves čas se trudimo, da se udeleženci pri nas dobro počutijo, da odhajajo z Andragoškega centra zadovoljni in obogateni z novimi znanji in izkušnjami. Za nas je vsak udeleženec dragocen. Tega se zavedamo že od vsega začetka in veseli smo, ker opazite to tudi vi. O tem pričajo odgovori v anketnih vprašalnikih ali pa nas pohvalite osebno. Za nas je to samo potrditev in obenem izziv, da bomo tudi v prihodnje delali dobro.

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

Pregled ponudbe izobraževanja in učenja odraslih v šolskem letu 2005/2006

Kratek povzetek poročila

Analiza zbranih podatkov v Pregledu ponudbe izobraževanja odraslih 2005/2006 (<http://www.acs.si/pregled>) je potrdila, da je možnosti za izobraževanje in učenje odraslih tudi v tem šolskem letu veliko. V Pregledu je predstavljenih 323 izobraževalnih organizacij, ki načrtujejo skupno 5.928 raznovrstnih izobraževalnih programov. Izobraževalna ponudba je še posebej bogata, saj je zbranih 24 izvajalcev in 563 izobraževalnih programov več kot preteklo leto. Pozitivno naraščajoči trend tako izvajalske kot programske ponudbe beležimo že od leta 1996 dalje, saj se zanimanje izvajalcev za predstavitve v Pregledu vsako leto večja; 15 % izvajalcev se je letos predstavilo prvič. Zadovoljni smo, da nam je večina izvajalcev posredovala svoje podatke prek elektronskih obrazcev, manj kot 10 % izvajalcev pa je posredovalo svoje podatke po klasični ali elektronski pošti.

Kljub vse večjim možnostim za izobraževanje in učenje odrasli po Sloveniji nimajo enakega dostopa do izobraževanja. Izobraževalna ponudba je po slovenskih regijah zelo neenakomerno razporejena. Obstajajo številna območja, kjer so možnosti izobraževanja in učenja odraslih skromne oziroma teh možnosti odrasli v svojem neposrednem okolju sploh nimajo. Po podatkih, zbranih v Pregledu, le tretjina slovenskih občin - od 193 uradno registriranih občin po Sloveniji - omogoča odraslim izobraževanje v domačem okolju. Daleč največ možnosti za izobraževanje imajo odrasli v Osrednjeslovenski regiji, predvsem v ljubljanski občini, najskromnejša pa je tudi letos izobraževalna ponudba na območjih Spodnjeposavske, Notranjsko-kraške in Zasavske regije. Razveseljivo je, da se je po podatkih, zbranih v Pregledu, število izvajalcev v primerjavi s podatki preteklega leta, povečalo v šestih regijah (Osrednjeslovenski, Podravske, Savinjski, Goriški, Pomurski in Spodnjeposavski regiji), v štirih regijah je ponudba ostala nespremenjena (v Obalno-kraški, Koroški, Notranjsko-kraški in Zasavski regiji), v dveh regijah pa se je zmanjšala (v Gorenjski regiji in Jugovzhodni Sloveniji).

Še boljši rezultati so se pokazali pri analizi programske ponudbe; povečala se je v vseh regijah, največ v Osrednjeslovenski regiji, Jugovzhodni Sloveniji ter Podravske regiji, najmanj pa v Zasavski in Notranjsko-kraški regiji.

Izobraževanje odraslih poteka v raznovrstnih organizacijah, med katerimi prevladujejo javne izobraževalne ustanove za izobraževanje odraslih ter zasebne ustanove in

šole. Pomemben del izobraževanja odraslih poteka tudi v ustanovah, ki po svoji dejavnosti niso opredeljene kot izobraževalne ustanove, vendar to dejavnost izvajajo kot dopolnilni del svojega programa (v knjižnicah, muzejih in galerijah, društvih in zvezah društev, univerzah za tretje življenjsko obdobje, zbornicah in združenjih, skladih, fundacijah in drugih ustanovah). V vseh dvanajstih regijah se odrasli lahko izobražujejo v srednjih šolah in v ljudskih univerzah, v večini regij pa izobraževanje za odrasle poteka tudi pri zasebnikih.

Večji del programske ponudbe v Pregledu je namenjen splošnemu neformalnemu izobraževanju odraslih (70 %), le slaba tretjina programov pa je namenjena pridobitvi formalne izobrazbe ter poklicnemu in strokovnemu usposabljanju in spopolnjevanju. Med programi splošnega neformalnega izobraževanja prevladujejo programi jezikovnega (34,8 %) in računalniškega izobraževanja (13,7 %), ki predstavljajo večino tudi v celotni ponudbi v Pregledu. Največjo ponudbo splošnega izobraževanja imajo zasebne ustanove in zasebne šole, ljudske univerze, društva in zveze društev, univerze za tretje življenjsko obdobje in drugi, nekaj tovrstnega izobraževanja pa nudijo tudi srednje šole in njihove enote za izobraževanje odraslih. V ponudbi formalnega izobraževanja je največ triletnih programov srednjega poklicnega izobraževanja (6,1 %) - program Trgovec in Gostinska dela, v ponudbi poklicnega usposabljanja in spopolnjevanja pa izstopajo programi poklicnega in strokovnega usposabljanja brez javne veljave (7,4 %), ki omogočajo pridobitev osnovnih strokovnih in poklicnih znanj, spretnosti in veščin, pomembnih za opravljanje poklicnih del. Nova poklicna znanja lahko odrasli pridobijo v ljudskih univerzah in v zasebnih ustanovah oziroma zasebnih šolah, enotah za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah, v srednjih šolah, na fakultetah, različnih zavodih, službah za izobraževanje v podjetjih ter samostojnih izobraževalnih zavodih v podjetjih, nekaj tovrstnega izobraževanja pa ponujajo tudi društva, inštituti, posebni izobraževalni centri ter skladi in fundacije.

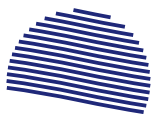
Večina programov (71 %), zbranih v Pregledu, nima javne veljave - večji del teh programov so programi splošnega neformalnega izobraževanja ter programi usposabljanja in spopolnjevanja za delo.

Čeprav je ponudba izobraževanja odraslih pestra in posega na vsa področja človekovega delovanja in zanimanja, pa ugotavljamo, da v tej ponudbi prevladujejo le določene vsebine, po katerih je običajno največje povpraševanje, ponudba drugih izobraževalnih vsebin pa je skromnejša. Rezultati analizirane programske ponudbe v Pregledu, razporejene po obstoječi klasifikaciji izobraževalnih vsebin in po mednarodni klasifikaciji izobraževalnih vsebin ISCED, so pokazali, da tudi letos večji del programske ponudbe tvorijo vsebine jezikovnega in računalniškega izobraževanja. Iz celotne ponudbe pa izstopajo še vsebine s področja komuniciranja, izobraževanja, osebnostnega razvoja, strojništva in obdelave kovin, ekonomije ter poslovedenja in upravljanja. Druge izobraževalne vsebine so zastopane v znatno manjšem obsegu.

Spremljanju ponudbe izobraževanja in učenja odraslih in seznanjanju najširše javnosti o možnostih izobraževanja in učenja bomo tudi v bodoče namenjali veliko pozornosti, saj je to pomembno tudi za spremljanje uresničevanja ciljev, ki si jih je Slovenija zastavila v Resoluciji o Nacionalnem programu izobraževanja odraslih do leta 2010, sprejeti junija 2004.

Več si lahko preberete v poročilu za šolsko leto 2005/2006, ki je na voljo v knjižnici ACS, objavljen pa je tudi na spletni strani <http://www.acs.si/pregled/predstavitev.htm>.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Izobraževanja za zaključene skupine

Vtisi z delavnic

Andragoški center Slovenije vedno več izobraževanj organizira za zaključene skupine udeležencev v izobraževalnih organizacijah, šolah, podjetjih ipd. Tovrstna izobraževanja praviloma potekajo v prostorih naročnika, kar je za udeležence enostavneje, hkrati pa za organizacijo, iz katere prihajajo udeleženci, ugodneje. V nadaljevanju smo ovrednotili dve delavnici, ki smo ju organizirali v januarju.

Dvodnevno delavnico *Moderiranje učnega procesa*, ki smo jo v začetku januarja izpeljali za skupino štirinajstih izobraževalcev odraslih na Obrtni zbornici Slovenije, je vodila *Tatjana Zidar Gale*. Cilje, ki smo si jih na začetku izobraževanja skupaj zastavili, smo v glavnem dosegli: udeleženci so se naučili bolje strukturirati vsebino in jo povezati v učinkovito predavanje; naučili so se učinkoviteje posredovati informacije in znanje; spoznali so načine, kako lažje navezati in vzdrževati stik s slušatelji; naučili so se, kako bolj zanimivo in dinamično razložiti vsebine; spoznali so različne načine motiviranja udeležencev, komunikacijski model ter vpliv in vlogo, ki ju ima pri tem predavatelj; preskusili so vrsto moderacijskih tehnik in učnih metod. Predavateljica Tatjana Zidar Gale je udeležence spomnila na moč besed, ki jih izrekamo.

Iz anketnih vprašalnikov, ki so jih na koncu oddali udeleženci, lahko ugotovimo, da so bili z izvedbo po vsebinski in organizacijski plati zelo zadovoljni. Pohvalili so predavateljico in njeno odlično vodenje delavnice. Všeč jim je bila zato, ker je dajala zelo jasna in natančna navodila. Zapisali so, da upajo in si želijo, da se bodo še kdaj srečali z njo na kakšnem podobnem zanimivem seminarju.

Za učiteljski zbor srednje ekonomske in trgovske šole v Novi Gorici smo izpeljali enodnevno delavnico *Učna priprava po metodi 4 MAT*. Programi za učiteljske zbore izhajajo neposredno iz potreb vzgojno-izobraževalnega dela in so namenjeni usposabljanju za poklicno obvladovanje vzgojno-izobraževalnega procesa in povečanje njegove učinkovitosti.

Dvajset učiteljev, ki je na izobraževanju sodelovalo, je spoznalo teoretične osnove metode 4 MAT in nekatere najnovejše izsledke raziskav o učnih stilih; seznanili so se z vlogo porazdelitve funkcij obeh možganskih hemisfer pri učenju ter z vlogami verbalne, prostorske in drugih inteligenc; ozavestili so učni stil, ki je zanje najučinkovitejši, in vpliv le-tega na stil poučevanja; v skupinah so pripravili primer učne ure po sistemu 4 MAT.

Vsi sodelujoči so vodjo delavnice, *prof. Mirjam Dominko*, pohvalili, predvsem njeno strokovnost in dobro predstavitev teme. Všeč jim je bilo, ker je predavateljica uporabljala različne metode in tehnike, pri katerih so lahko tudi sami ves čas dejavno sodelovali; zadovoljni so bili tudi z gradivi, ki so jih prejeli. Večina udeležencev je menila, da program prinaša veliko novosti, ki jih bodo lahko koristno uporabili pri svojem nadaljnjem delu. Želeli pa bi si še več konkretnih idej in rešitev za svoje 'probleme', čeprav se zavedajo, da se v enem popoldnevu ne da dobiti odgovorov na vsa vprašanja, ki se jim porajajo. Kar se tiče organizacijske izvedbe delavnice, je kar nekaj udeležencev napisalo, da jim termin ni najbolj ustrežal (petek popoldan); prostorski pogoji za delo so se jim zdeli primerni, najbolj pa so bili zadovoljni, ker se je predavateljica ves čas sproti odzivala na njihove potrebe in želje.

Ena od udeleženk je napisala: *»Všeč mi je bilo to, da sem dobila potrditev, da sem pri opravljanju svojega dela na pravi poti. To mi ogromno pomeni. Hvala.«*

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2006

Iz poročil izvajalcev TVU 2005

Predstavljamo nekaj lanskoletnih prireditev

Medtem ko delovna skupina za TVU na Andragoškem centru Slovenije že snuje letošnji festival učenja, še vedno dobivamo zapise o prireditvah v TVU 2005. V nadaljevanju objavljamo nekaj pričevanj lanskih prireditev z namenom prikazati primere učenja od najzgodnejših let do častitljive starosti. Vse zainteresirane želimo spodbuditi, da poskusijo svoje dejavnosti umestiti v letošnji Teden (od 16. do 22. oktobra 2006) in jim tako dodati praznični pridih.

Otroci Angelinega vrtca so sodelovali na Paradi znanja

V dopoldanskem času smo se s petindvajsetimi otroki vključili v parado pod vodstvom pihalnega orkestra. Pričakovali smo množico šolarjev, otrok iz vrtca in drugih, a nismo mogli verjeti, da smo sami. Deževalo je, a to nas ni ustavilo. Možnost učenja je vendar vrednota in neizmeren dar za vsakega človeka. Ena od vzgojiteljic se ni mogla načuditi: *»Ko bi ljudje vedeli, da imamo v glavi okrog 10 bilijonov nevronskih celic in se zato v nas skriva ogromen potencial, ki ga izkoristimo le nekaj procentov ... «.* Parada z dežniki nam bo ostala v spominu. Skupaj z otroki se veselimo vsakodnevnih trenutkov pridobivanja modrosti, ki vključuje samorazvoj, ljubezen do sebe in nato ljubezen do bližnjega.

Metka Capuder,
Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževane in kulturo,
enota Angelin vrtec

Kaj smo na osnovni šoli Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica počeli v TVU 2005?

V tem vseslovenskem festivalu učenja smo sodelovali tudi učenci in učitelji naše šole. Z izborom dejavnosti smo želeli poudariti pomen aktivnega državljanstva v procesu vseživljenjskega učenja. Dejavnosti v TVU smo naslovili s *Tu je moj dom, tu sem doma*, vsebinsko pa smo jih povezali s projektoma *Mreža II* in *Evropska vas*, v katerih sodelujemo. Naše osnovno sporočilo je bilo, da se identiteta državljana oblikuje najprej doma.

Skupina, ki je vodila projekt TVU, se je v sodelovanju z učenci odločila za več dejavnosti, ki smo jih izpeljali v tednu od 17. do 21. oktobra. Priprave nanje so potekale že veliko prej.

Učenci so raziskovali zanimivosti vasi, iz katerih prihajajo, in o tem pripravili zgibanke in plakate. Predstavili so jih na posebni stojnici, na 'placu', na semanji dan. Dogajanje so popestrili z glasbo in plesom ter tako privabili številne mimoidoče. Občudovali smo lahko izvirnost, ustvarjalnost in sodelovanje učencev vsake posamezne vasi našega šolskega okoliša.

V torek, 18. oktobra, je bila sklicana slavnostna seja skupnosti učencev šole, v katero sta vključena po dva predstavnika iz vsakega oddelka. Imenovali smo člane šolskega parlamenta, kandidate za ministre za posamezna področja ter oblikovali predloge za letošnji načrt dela skupnosti učencev šole. Izmenjali smo si najrazličnejše poglede o skupnih vprašanih življenja in dela na šoli.

V sredo smo izvedli glasovanje o izboru novega logotipa šole. Sodelovali so učenci od 4. do 9. razreda, učenci prvih treh razredov pa so glasovali doma ob pomoči staršev. Glasovanje je vodila posebna komisija, ki so jo sestavljali učenci, učitelji in člani občinske volilne komisije. Učencem smo na ta način omogočili, da že pred svojo polnoletnostjo spoznajo načela demokratičnega odločanja in pomen lastne udeležbe pri tem.

Organizirali smo srečanje predstavnikov oddelčnih skupnosti z našim nekdanjim učiteljem in poslancem v državnem zboru, gospodom Vojkom Čeligojem. Učence je pritegnil z zanimivo predstavitvijo Državnega zbora. Razveselil jih je z gradivi o naši državi, ki jih v parlamentu običajno podarijo tujim obiskovalcem.

TVU smo zaključili v petek z razstavo vsega, kar so učenci in njihovi mentorji pripravili na osrednjo temo *Tu je moj dom, tu sem doma*.

V Tednu je našo šolo povezovala ustvarjalna energija. Učili smo se eden od drugega: učenci od učiteljev in učitelji od učencev. Menimo, da so bili rezultati našega dela tudi drugim zanimiv vir učenja.

Alenka Frank in Tanja Vičič,
Osnovna šola Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica

Deseta obletnica Tedna vseživljenjskega učenja na DOBI

Doba je v TVU sodelovala že desetič. Tudi letos so imeli udeleženci, študenti in naključni obiskovalci Dobe priložnost zase izbrati zanimivo delavnico, predavanje ali prireditve in se naučiti česa novega. Prireditve so potekale na sedežu Dobe, pa tudi v sodelovanju z zunanjimi izvajalci.

Za učenje nikoli ni prezkodaj, pa tudi ne prepozno, zato so v duhu vseživljenjskega učenja otroci v vrtcih, njihovi starši ter babice in dedki skupaj spoznavali skrivnosti jezika naših sosedov. Prireditve je bila ena najodmevnejših. Veselje je bilo videti otroke, starše, babice in dedke, ki so se živeli v spoznavanje nemškega jezika skozi igro, pesem in ples. Navdušeni in utrujeni hkrati so zagotavljali, da so skupaj preživeli nepozabno uro učenja tujega jezika.

Teden vseživljenjskega učenja je minil v prijetnem vzdušju neformalnega učenja in druženja vseh generacij. Udeleženci so našo ustanovo zapuščali veselih obrazov; marsikateremu se je porajala nova ideja, odgovor, pa tudi vprašanje. Mnogi so tokrat prvič imeli priložnost učenje spoznati s prijetne plati. Nekateri so se kar takoj odločili in izbrali kakšno izobraževanje zase, spet drugi so zagotovili, da se bodo še vračali, vsem pa je bilo skupno, da si podobnih dejavnosti želijo tudi v prihodnje. To pa je seveda že naša naloga v prihodnjem letu.

Polona Baloh, DOBA VIR ZNANJA, d.o.o.

Prireditve v TVU pritegnejo veliko stanovalcev Koroškega doma starostnikov

V Koroškem domu starostnikov se vsako leto veselimo Tedna vseživljenjskega učenja, saj so v tem tednu prireditve še bolj strnjene. Vsako leto poskrbimo, da lahko vsak stanovalec najde kaj zanimivega zase.

Letošnji TVU smo začeli z obiskom osnovnošolcev iz Dravograda. Mnogi od njih so bili prvič v domu starostnikov, sploh prvič pa so se srečali z organiziranim varstvom za stare ljudi. Dom smo slikovito predstavili, s stanovalci pa so lahko tudi prijazno poklepetali. Z obiskom smo želeli poudariti pomembnost medgeneracijskega povezovanja.

V sodelovanju s policisti Policijske postaje Dravograd smo izvedli predavanje o Prevenirji v prometu in varovanju osebne lastnine, ki se ga je udeležilo veliko stanovalcev doma, posebej pokretnih, in voznikov, pa tudi takih, ki jih je bolj zanimalo varovanje osebnih predmetov.

V potopisnem predavanju je gospa Andreja Rustja predstavila Kambodžo, kjer je preživela skoraj mesec dni kot učiteljica v eni od osnovnih šol. S svojim zanimivim predavanjem, diapozitivi in pokušino za državo značilne jedi vedno znova navduši naše stanovalce.

Dve predavanji (*Zdrav način življenja* in *Refleksne masaže stopal*) sta bili namenjeni izboljšanju kakovosti zdravja naših stanovalcev, pa tudi sorodnikov in zaposlenih.

V sodelovanju z Osnovno šolo Koroški jeklarji je Ljudska univerza Ravne na Koroškem organizirala delavnico Oblikovanje gline, kjer so svoje znanje združili učenci z mentorico Ireno Černovšek ter stanovalci našega doma z delovno terapevtko Ivico Peruš. Izdelke smo razstavili na prireditvi, kjer nas je s svojo prisotnostjo počastil direktor LU, gospod Franc Juričan, ravnateljica OŠ Koroški jeklarji, zbrali pa so se tudi vsi udeleženci delavnice. Za kulturni program so poskrbeli učenci omenjene šole in Mežiški knapi.

TVU smo zaključili z nastopom Mešanega pevskega zbora delavcev našega doma na reviji pevskih zborov socialnih zavodov, ki je bila letos organizirana na Prevaljah.

Marjana Kamnik, Koroški dom starostnikov

PREBRALI SO ZA VAS

Ali je e-učenje sinonim za izobraževanje na daljavo?¹

Prepričajmo se, da sta pojma izobraževanje na daljavo in e-učenje nezamenljiva

Med izobraževanjem na daljavo (v nadaljevanju bo uporabljena kratica IND) in e-učenjem (angl. e-learning) je pomembna razlika, čeprav ju pogosto zamenjujemo. Razvoj informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT) pomembno vpliva na razvoj sodobnih oblik izobraževanja na daljavo. Vendar na mnogih univerzah in izobraževalnih organizacijah izvajajo e-izobraževanja, a ne izvajajo izobraževanja na daljavo. Po raziskavi v ZDA² kar 85 % študentov uporablja različne oblike e-učenja, od njih se jih le 7,6 % delno izobražuje na daljavo, 2,2 % pa v celoti.

IND in e-učenje se v mnogih pogledih prekrivata, a imata vsak svoje poslanstvo.

- **E-izobraževanje** je izobraževanje s pomočjo IKT. Pojavlja se v različnih oblikah, kot so: spletno učenje (web based learning), virtualna učilnica, e-komunikacija, računalniško podprta interaktivna komunikacija ... Nanaša se na uporabo elektronskih medijev v različne izobraževalne namene - od uporabe IKT v klasični učilnici do komunikacije na daljavo.
- **IND** je večinoma definirano kot oblika izobraževanja, kjer sta učenec in učitelj ločena v času in prostoru. Učenec dobi učne materiale in se bolj ali manj samostojno pripravi na izpite. Takšna oblika IND v praksi ni uspešna. Zato veliko izvajalcev IND izvaja tutorska srečanja, sicer pa prevladuje fizična ločenost med učiteljem in učenci. Uporaba IKT v IND preprečuje ločenost v času, saj npr. omogoča sinhrono komunikacijo med učenci in učitelji. Zato je potrebno definicijo IND nekoliko popraviti. IND v bistvu označuje vse oblike poučevanja, kjer srečanja v učilnici niso primarni del izobraževalnega procesa.

¹ Vir: Sarah Guri-Rosenblit, 'Distance education' and 'e-learning': Not the same thing, Higher Education (2005) 49: 467-493

² US Department of Education 2002

Razlike med IND in e-učenjem

IKT ne pomeni fizične ločenosti učitelja in učenca, saj se tudi pri klasičnem pouku uporabljajo IKT pripomočki, kot so elektronske prosojnice in multimedijske predstavitve.

Za IND se odločajo udeleženci, ki se iz različnih razlogov ne morejo ali ne želijo udeležiti klasičnega izobraževanja (družinski razlogi, omejen čas, oddaljenost od kraja šolanja ...). E-učenje je primerno za vse vrste študentov. IND in e-učenje sta zasnovana na dveh različnih paradigmah:

- IND temelji na poučevanju večjega števila študentov, ki med seboj ne komunicirajo. Študenti so razpršeni ter fizično ločeni od učiteljev in šole.
- model e-učenja spodbuja direktno sporazumevanje med manjšo skupino študentov in učiteljev – ekspertov.

E-učenje vpliva na IND zlasti v novejših modelih neodvisnega študija s podporo tutorjev in tehnološko podprtega študija.

Prednosti prenosa e-učenja v klasične šole in IND

Nove tehnologije so za IND zelo privlačne, saj rešujejo tri njegove najpomembnejše probleme:

- Rešujejo izoliranost in osamljenost študentov, saj omogočajo povezavo z učitelji, tutorji in drugimi učenci. Pomanjkanje komunikacije je bila največja slabost IND. Sporazumevanje med učenci in tutorjem ali učenci med seboj poteka prek e-pošte ter sinhronih in asinhronih forumov.
- Omogočajo enostaven dostop do knjižnic in drugih informacijskih virov.
- Omogočajo enostaven dostop do študijskih gradiv in informacij, povezanih s študijskimi obveznostmi. V starejši, z IKT podprti različici IND, prejme učenec gradiva prek e-pošte ali jih naloži s spletne strani, si jih natisne in se po njih uči. Sodobne različice IND uporabljajo novejšo spletne tehnologije, ki omogočajo interaktivno učenje. Študent se uči iz spletnih, multimedijskih učnih gradiv, ki ponujajo večjo razgibanost učne snovi in sprotno preverjanje usvojenega znanja.

Zadnji dve točki sta skupni klasičnim šolam in IND.

Zakaj e-učenje ne bo spremenilo klasične šole v IND

Študenti običajne študentske populacije zaradi socialnih stikov še vedno raje hodijo v šolo, kot se odločajo za IND. E-učenje pojmujejo kot dodatek v učnem procesu in ne nadomestek za predavanja. Do informacij in virov znanja dostopajo prek interneta ter uporabljajo razne oblike e-učenja.

Za IND se odločajo delovno aktivni prebivalci, ki se zaradi zahtev delodajalcev in družbene naravnosti vse več izobražujejo, in ljudje s posebnimi potrebami, saj IKT omogoča vsemogoče prilagoditve.

Zaključek

Izobraževanje na daljavo in e-učenje nista sinonima. IND brez e-učenja nima perspektive. E-učenje pa globoko posega tudi v klasično šolo, jo spreminja in izboljšuje.

Najsodobnejša oblika e-učenja je spletno učenje, katerega osnova so spletna interaktivna in multimedijško podprta učna gradiva (ki jih ne smemo enačiti z gradivi, prejetimi po e-pošti ali naloženimi s spletnih strani). Taka e-gradiva oz. izobraževalni informacijski sistemi, katerih del so, omogočajo učinkovito učenje, sprotno evalvacijo znanja in sinhrono ali asinhrono komunikacijo med udeleženci izobraževanja. Velik razvoj napovedujejo tudi hibridnim izobraževalnim programom (blended learning), kjer se združujejo prednosti IND in klasične šole.

Julija Lapuh Bele (julija.bele@b2-ic.si), B2 d.o.o.

PRIPRAVLJAMO

Vabilo na delavnico 22. in 23. marca 2006

Organizator izobraževanja, komunikacija in svetovanje

Pedagoške in andragoške delavce, ki izobražujete odrasle, vabimo na dvodnevno delavnico **Organizator izobraževanja, komunikacija in svetovanje**, ki bo **22. in 23. marca 2006** od 9. do 16. ure na Andragoškem centru Slovenije.

Naučili se boste vzpostaviti dober stik s posameznikom, uporabljati temeljne veščine dobrega sporazumevanja, postavljati ustrezna vprašanja udeležencu, pripraviti uvodni pogovor, voditi udeleženca pri določanju ciljev, izdelati izobraževalni načrt skupaj s kandidatom, uporabljati motivacijske pristope.

Z vami bo *Nada Mulej*, profesorica slovenskega jezika in primerjalne književnosti. Je izjemna poznavalka metodike pouka odraslih, 'superlearninga' ter svetovalne komunikacije in odličen retorik. Vodila je že več kot 400 učnih delavnic. Njeno temeljno vodilo pri delu je: *»To, o čemer govoriš, uporabljalj pri delu z udeleženci.«*

Sodelovali boste pri skupinskem delu, katerega rezultat je:

- simulacija primera iz prakse,
- predstavitev izobraževalnega načrta,
- demonstracija svetovalnega pogovora itn.

Ob zaključku skupinskega dela boste pripravili pisno poročilo.

Ob koncu uspešno opravljenega usposabljanja boste prejeli potrdilo Andragoškega centra Slovenije. Kot uveljavljen izvajalec programov strokovnega spopolnjevanja izobraževalcev odraslih bomo udeležencem zagotovili pridobitev točk v postopku verifikacije programov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

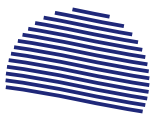
Kotizacija za dvodnevno delavnico znaša 38.000 SIT (DDV ni vključen v ceno) in vključuje: honorar predavatelja, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Podroben opis programa in prijavnico najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/temeljno/014/>, lahko pa vam ju pošljemo tudi po pošti.

Vaše **prijave pričakujemo** najkasneje do **srede, 15. marca 2006**, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134 a, Ljubljana, ali po faksu: 01 5842 550.

Podrobnejše informacije dobite pri Zdenki Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571, e-pošta: zdenka.birman.forjanic@acs.si).

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Vabilo na delavnico 13. in 14. aprila 2006

Skrivnosti uspešnega vodenja skupin v razredu, na sestankih in v aktivih

Vsi, ki delujemo na področju izobraževanja, se srečujemo z delom v skupini. Pa naj bo to v razredu, na sestanku s kolegi ali v svojem aktivu. Kot učitelji imamo v razredu vlogo vodje, ki vzpodbuja in usmerja skupinske procese. Tudi vodenje sestankov in nalog, v katerih ustvarjalno sodelujejo učenci projektne dela, različne akcije, krožki in pogovori v skupini so primeri tovrstnega dela. Včasih smo pri tem uspešni in teče vse gladko, drugič nam ne gre tako dobro in morda na koncu sploh ne dosežemo zastavljenega cilja. Vodenje je namreč celovita in zahtevna naloga. Da bi lahko vodja spodbujal, povezoval, usklajeval in moderiral, potrebuje veliko znanja in prožnosti v delovanju.

Zato je vloga moderatorja ena pomembnejših, a hkrati tudi ena težjih nalog. Moderatorja skupina potrebuje, ko nekaj ustvarja in je proces zelo buren; ko razrešuje konflikte, ali pa na sestankih, ko želi formalni vodja skupine vsebinsko sodelovati, hkrati pa se ne želi ukvarjati s samim potekom sestanka ... Strokovnjak za moderiranje vodi skupinske procese metodološko in ne posega v samo vsebino, tudi če jo zelo dobro pozna. Moderator mora biti na svoje delo zelo dobro pripravljen: osebno, metodološko, organizacijsko in vsebinsko.

Na delavnici vam bomo v dveh dneh razkrili nekaj skrivnosti dobrih moderatorjev:

- skupaj bomo odprli njihov kovček in enega za drugim predstavili skrivna orodja, s katerimi si pomagajo pri delu;
- spoznali bomo različne oblike vedenja, ki jih moderator pri svojem delu lahko uporabi;
- naučili se bomo, kako se pripraviti in naravnati, preden gremo v skupino;
- naučili se bomo izdelati načrt dela in videli, kaj vse mora ta načrt vsebovati;
- spoznali bomo postopke, ki jih moderator uporablja pri svojem delu;
- naučili se bomo, kako voditi težavnejše udeležence in kako obvladati težavne situacije;
- spoznali bomo, kaj vse se od moderatorjev pričakuje, ko je skupinski proces zaključen.

Na delavnici boste pridobili veliko praktičnega znanja, saj bomo vse, kar bomo spoznali novega, takoj tudi preskusili.

Z vami bosta:

- *Mirjam Dominko*, profesorica francoščine in italijanščine, zunanja sodelavka Andragoškega centra Slovenije. Od leta 1992 vodi svetovalno podjetje za vodenje in komunikacijo ter jezikovno šolo. V letu 2000 je opravila 4 MAT trening, v letu 2002 pa se je izšolala za svetovalca in presojevalca standarda *Investors in people*. V istem letu je pridobila tudi certifikat trenerja NLP. Vodi seminarje in delavnice za podjetja, pedagoške in andragoške delavce ter svetovalce. Ukvarja se predvsem z veččinami učinkovitega sporazumevanja, z vodenjem in svetovanjem organizacijam pri uvajanju sprememb, veliko delavnic pa izvaja tudi za pedagoške in andragoške delavce.
- *Stanislav Papež*, univ. dipl. psiholog, zunanji sodelavec Andragoškega centra Slovenije, ki že vrsto let uspešno izvaja različne delavnice na temo moderacije in trženja, s katerimi želi izboljšati predvsem konkurenčno sposobnost podjetja. V letu 2004 je pridobil mednarodno potrdilo za t.i. profesionalnega certificiranega facilitatorja (CPF). Moderacijski pristop uporablja pri izobraževanjih ter razvojnih sestankih podjetij in organizacij, ki želijo spodbuditi kreativno sodelovanje in učinkovitost vseh svojih zaposlenih.

Dvodnevna delavnica, na katero vas vabimo, bo potekala **13. in 14. aprila 2006** v prostorih Andragoškega centra Slovenije, Šmartinska 134 a, **med 9. in 16. uro**.

Kotizacija za dvodnevno delavnico je **40.000 SIT** (+ DDV) in vključuje: honorar predavateljev, učno gradivo, kavo, osvežilne napitke, drobno pecivo in potrdila za udeležence.

Izpolnjeno **prijavnico**, ki jo najdete na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/prijavnica/>, pošljite čim prej, **najkasneje** pa do torka, **4. aprila 2006**. Na podlagi vaših prijav bomo oblikovali skupino, v kateri bo največ 18 udeležencev. Delavnico lahko izpeljemo tudi za zaključeno skupino udeležencev.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete Zdenko Birman Forjanič (tel.: 01 5842 571).

Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

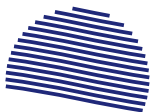

POSVETI, KONFERENCE

1st expert meeting on Key competencies for Lifelong learning (1. strokovno srečanje o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje)

Torino, Italija, 30. in 31. marec 2006

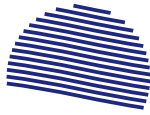
Več informacij o srečanju dobite pri Evelyn Viertel (e-naslov: Evelyn.Viertel@etf.eu.int) in na spletni strani <http://www.etf.eu.int/>.

ORIENTATION - Intercultural Skills in Adult Education (USMERITEV - Spretnosti medkulturnega sodelovanja v izobraževanju odraslih)

Skala Leutron (otok Lesbos v Egejskem morju), Grčija,
2. do 6. april 2006

Več informacij o srečanju dobite pri gospodu Vassiu Kossivu, koordinatorju izobraževalnih programov, Hellenic Cultural Centre - Ifigenia Georgiadou, Chalkokondili 50, 10432 Athens, Greece (tel. in faks: +30 210 52 38 149, e-naslov: Ifigenia@hcc.gr) in na spletni strani <http://www.hcc.edu.gr/>.

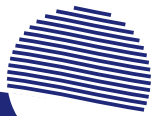
HSci International workshop
(Mednarodna delavnica HSci)

Science literacy and lifelong learning. Europe towards a knowledge-based society

(Naravoslovna pismenost in vseživljenjsko učenje. Evropa, na poti k družbi, temelječi na znanju)

Bukarešta, Romunija, 18. do 20. maj 2006

Informacije o delavnici dobite pri gospodu Sašu Divjaku (e-naslov: sasa.divjak@fri.uni-lj.si) in na spletni strani <http://www.hsci.info/III.html/index.html>.

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

Bralcem Novičk sporočamo, da bo knjižnica ACS odprta za obiskovalce v sredo in petek od 10. - 12. ure ter v ponedeljek in četrtek od 14. - 16. ure. Vabljeni!

O'CONNOR, Joseph, 1948-

Coaching with NLP : how to be a master coach / Joseph O'Connor and Andrea Lages. - London : Element, cop. 2004. - X, 212 str. : ilustr. ; 25 cm

OUTSIDE the classroom : researching literacy with adult learners / edited by Ellayne Fowler and Jane Mace. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - XIII, 141 str. ; 24 cm : ilustr.

PALLOFF, Rena M., 1950-

The virtual student : a profile and guide to working with online learners / Rena M. Palloff, Keith Pratt. - 1st ed. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2003. - XXII, 191 str. ; 24 cm : ilustr. - (The Jossey-Bass higher and adult education series)

PAPERS and debates on the economics and costs of distance and online learning / Greville Rumble (ed.). - Oldenburg : Bibliotheks- und Informationssystem der Universität Oldenburg, 2004. - 192 str. ; 24 cm. - (Studien und Berichte der Arbeitsstelle Fernstudienforschung der Carl von Ossietzky Universität Oldenburg ; Vol. 7)

PILKINGTON, Margaret

Science in the countryside : lifelong learning for ecological citizenship / Margaret Pilkington. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - XV, 215 str. : ilustr. ; 24 cm

POMEMBNE teme v izobraževanju v Evropi : v Sloveniji Prenavljanje pedagoškega študija, v Evropi Učiteljski poklic v Evropi : zbornik besedil o izobraževanju učiteljev / (uredila Tatjana Plevnik ; prevod Ortus). - Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo in šport, 2005 ((Postojna) : ČukGraf). - 71, XXVIII, 126, XVIII, 91 str. : ilustr. ; 23 cm

POPULAR education : engaging the academy : international perspectives / edited by Jim Crowther, Vernon Galloway and Ian Martin. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - X, 230 str. ; 24 cm

PROGRESS towards the Lisbon objectives in education and training : 2005 report. - Brussel : European Commission, Directorate-General for Education and Culture, 2005. - 135 str. : graf. prikazi, tabele ; 30 cm. - (Commission staff working paper). Dostopno tudi na: <http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/progressreport05.pdf>.

SUCCESSFUL programmer guidebook. - River Falls (Wisconsin) : Learning Resources Network = LERN, cop. 2000. - 1 mapa (328 str.) : ilustr. ; 29 cm. - (Publication ; no. 02-732)

THOMAS, Will

Coaching solutions : practical ways to improve performance in schools / Will Thomas and Alistair Smith. - Stafford : Network Educational Press, cop. 2004. - 208 str. : ilustr. ; 30 cm

THORNE, Kaye

Coaching for change : practical strategies for transforming performance / Kaye Thorne. - London ; Sterling (Virginia) : Kogan Page, cop. 2004. - XI, 145 str. : ilustr. ; 24 cm

URBAN literacy : communication, identity and learning in development context / edited by Alan Rogers. - Hamburg : Unesco Institute for Education = UIE, cop. 2005. - VIII, 312 str. ; 24 cm

VEC, Tomaž

Komunikacija - umevanje sporazuma / Tomaž Vec ; (ilustracija Barbara Kariž). - Ljubljana : Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, 2005 (Medvode : Premiere). - 134 str. : ilustr. ; 24 cm

WAIN, Kenneth

The learning society in a postmodern world : the education crisis / Kenneth Wain. - New York [etc.] : P. Lang, cop. 2004. - XVI, 362 str. ; 24 cm. - (Counterpoints : studies in the postmodern theory of education, ISSN 1058-1634 ; Vol. 260)

WELTON, Michael Robert, 1942-

Designing the just learning society : a critical inquiry / Michael Welton. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - 250 str. ; 24 cm

WITHNALL, Alexandra

Older people learning : myths and realities / Alex Withnall, Veronica McGivney and Jim Soulsby. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2004. - 68 str. ; 30 cm

ALDRIDGE, Fiona

Better news this time? : the NIACE survey on adult participation in learning 2005 / Fiona Aldridge and Alan Tuckett. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, 2005. - VI, 18 str. : tabele, graf. prikazi ; 30 cm

ANDRAGOŠKI kolokvij (9 ; 2005 ; Ljubljana)

Z vseživljenjskim učenjem do aktivnega državljanstva (Elektronski vir) = Effective education and learning for active citizenship / 9. andragoški kolokvij = 9th Adult Education Colloquium, Ljubljana, 14. in 15. oktober 2005 ; (uredili Angelca Ivančič, Petra Javrh). - Ljubljana : Andragoški center Slovenije, 2005. - 1 el. optični disk (CD-ROM) ; 12 cm

ARTISTIC ways of knowing : expanded opportunities for teaching and learning / Rande Lipson Lawrence, editor. - San Francisco : Jossey-Bass, cop. 2005. - 87 str. ; 23 cm : ilustr. - (New directions for adult and continuing education, ISSN 1052-2891 ; no. 107)

ASEM lifelong learning (Elektronski vir). - (Copenhagen) : Ministry Of Education, ASEM Lifelong Learning Secretariat, (2002). - 1 el. optični disk (CD-ROM) ; 12 cm. Dostopno tudi na: <http://www.uvm.dk/asem/pub.shtml>.

ASEM Lifelong Learning. Final report, The way forward. - (Copenhagen) : Ministry Of Education, ASEM Lifelong Learning Secretariat, 2002. - 74 str. : ilustr. ; 28 cm. Dostopno tudi na: http://www.uvm.dk/asem/reports/asem_final_report.pdf.

ASEM Lifelong Learning. Thematic report 1, Ensuring basic skills for all. - (Copenhagen) : Ministry Of Education, ASEM Lifelong Learning Secretariat, (2002). - 39 str. : ilustr. ; 28 cm. Dostopno tudi na: http://www.uvm.dk/asem/reports/asem_thematic_report_1.pdf.

ASEM Lifelong Learning. Thematic report 2, Integrated approaches in lifelong learning and recognition of prior learning. - (Copenhagen) : Ministry Of Education, ASEM Lifelong Learning Secretariat, (2002). - 60 str. ; 28 cm. Dostopno tudi na: http://www.uvm.dk/asem/reports/asem_thematic_report_2.pdf.

ASEM Lifelong Learning. Thematic report 3, Policies and incentives to promote access to lifelong learning. - (Copenhagen) : Ministry Of Education, ASEM Lifelong Learning Secretariat, (2002). - 56 str. ; 28 cm. Dostopno tudi na: http://www.uvm.dk/asem/reports/asem_thematic_report_3.pdf.

ATWERE, Helen

Evaluation of the technology to enhance adult community learning (TrEACL) projects : round 1: November 2003-March 2004 / Helen Atwere. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education = NIACE, cop. 2005. - 39 str. ; 30 cm

CHAPMAN, Judith D.

Recruitment, retention and development of school principals / Judith D. Chapman. - Paris : International Institute for Educational Planning = IIEP ; Brussels : International Academy of Education = IAE, 2005. - 37 str. ; 21 cm. - (Education policy series ; 2). Dostopno tudi na: http://www.unesco.org/iiep/PDF/Chapman_web.pdf?class.

E-learning in Europe - learning Europe : how have new media contributed to the development of higher education? / Ullrich Dittler, Helge Kahler, Michael Kindt and Christine Schwarz (Eds.). - Münster (etc.) : Waxman, cop. 2005. - 327 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Medien in der Wissenschaft ; Bd. 35)

EDUCATION at a glance : OECD indicators 2005. - Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development = OECD, 2005. - 435 str. : graf. prikazi, tabele ; 27 cm

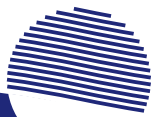
EDUCATION policy analysis : 2004. - Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development = OECD, cop. 2005. - 139 str. : graf. prikazi, tabele ; 27 cm

FLAHERTY, James

Coaching : evoking excellence in others / James Flaherty. - 2nd ed. - Burlington (Massachusetts) ; Oxford (UK) : Elsevier Butterworth-Heinemann, cop. 2005. - XXVI, 231 str. : ilustr. ; 23 cm

FOCUS on the structure of higher education in Europe 2004\05 : national trends in the Bologna process. - Brussels : Eurydice, 2005. - 234 str. : tabele, graf. prikazi ; 20 x 27 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Programoteka

javnoveljavni izobraževalni programi za odrasle

www.acs.si/programoteka

Objavljamo javnoveljavne izobraževalne programe, ki so

* oblikovani izključno za odrasle

* na novo oblikovani v skladu z veljavno šolsko zakonodajo ali jim je bila v skladu z novo zakonodajo podaljšana veljavnost

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

16. - 22. 10. 2006

2006

Deset let za *Slovenijo*, učečo se deželo

<http://tvu.acs.si>

<http://izobrazevanje.acs.si>

IZOBRAŽEVALNA PONUDBA ACS

Objavljamo izobraževalne programe, ki jih za izobraževalce odraslih izvajamo v šolskem letu 2005/2006

- izobraževalni programi •
- strokovna, informativna in
- izobraževalna srečanja •
- aktualna izobraževanja ACS

Na vaša vprašanja odgovarjamo v Forumu na spletni strani <http://izobrazevanje.acs.si/forum>

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V SLOVENIJI IZVAJALCI IN PROGRAMI 2005/2006

pregled več tisoč izobraževalnih programov in številnih organizacij po vsej Sloveniji

- Na spletni strani: www.acs.si/pregled

na spletni strani **www.acs.si**

* za tiste, ki se želite izobraževati

* in za tiste, ki sami izobražujete

svetovalni kotiček ACS

